

Spetsiaalne fond

JURIIDILINE AJAKIRI

3. 70/15

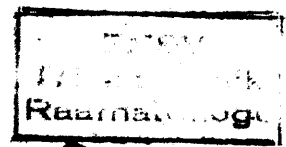
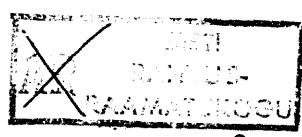
ÕIGUS

Lugemistuba

XIX aastakäik

Tallinna Linn
Keskraamatukogu

1938. a.

SP 3175

EP 1180
TOIMETUS:

R. Räägo
peatoimetaja

E. Ein, K. Grau, T. Grünthal, J. Kleesment, A.-T. Klümann,
H. Kristal, E. Maddisoo, A. Palvadre, K. Parts, J. Uluots

A. Mägi
toimetuse sekretär

Väljaandja: Tartu Õigusteadlaste Selts

1939

1939

Ajakirja „Õigus“ sisukord 1938. aastal.

I. Artiklid.

	Lk.
Ein, E.: Maksmise vastuvõtuks õigustatud isik (nr. 3)	97
Helczyński, Bronislaw: Poola kaubandusõiguse juhtivaid põhimõtteid (nr. 2)	49
Kaira, Kaarlo: Seadusandluse ja eksekutiivfunktsiooni teostamine Soomes (nr. 10)	433
Kaznelson, V.: Korteriuurija kohtulik kaitse naabri raadio müra vastu (nr. 1)	1
Lang, Väino: Halduslik tuvastusmenetlus MKS-s (nr. 9, 10)	385, 444
Lender, U.: Välismaalaste pärimine Eestis (nr. 7)	321
Madisson, H.: Kas tervel naisel on õigust eugeenilise abordi peale, kui mees on pärilikult vaimuhaige? (nr. 3)	131
Meder, W.: Ülevaade Eesti kirikuõigusest (nr. 1)	10
Möldler, August: Kihlus (nr. 8)	337
Nurk, M.: Pooltera (nr. 2)	61
Nurk, M.: BES § 3337 ja selle tõlgendamisega seotud küsimusi (nr. 5)	193
Rebane, Ilmar: Presidendi dekreedioiguse ulatus (nr. 8)	360
Ronay, Ferdinand: Ungari abikaasade varaõigus (nr. 4)	168
Ronay, F.: Ungari abieluseose õigus, abikaasade isiklikud vahekorrad ja lasteõigus (nr. 7)	289
Tjutrumov, I.: Aluseta rikastumine (nr. 1)	26
Varamaa, V.: Laevakinnistus (nr. 4, 6)	145, 241

II. Arutlused.

Grau, K.: Kriminaaljälitamise aegumise katkestamine teenistus-alastes süütegudes (nr. 5)	227
Hellat, A.: Abielu lahutus kokkuleppimatuse tõttu (nr. 2)	80
Hellat, A.: TKS § 81 ¹ ja 366 ¹ (nr. 7)	328
Kudrätsev, G.: Võõra maa peal asetsevate hoonete õiguslik iseloom ja saatus tsiviilkäibes (nr. 2)	85
Susi, A.: Komisjonääri kriminaalvastutus (nr. 8)	367
Tjutrumov, I.: Õigustoimingu osalisest kehtetusest (nr. 10)	468
Vihalem, H.: Mida tuleb lugeda kinkimiseks Pärandi- ja kingimaksu seaduse järgi? (nr. 1)	38
Vihalem, Hugo: Kui kinkeleping sõlmitakse ostu-müügi lepingu vormis või ostu-müügi leping kinkelepingu vormis (nr. 2)	75

III. Ülevaated.

Kohtud 1937. aastal (nr. 6)	259
---------------------------------------	-----

IV. Riigikohtu tegehus.

Üldkogud:

Kas hoiuasjades peale asja algatajate ja nende, keda nemad asjus välja kutsuda paluvad, võivad ka teised asjast huvitatud kohtus avaldusi teha? (nr. 2)	90
---	----

2. Administratiivosakond:

a. Maksud.

	Lk.
Kas Administratiiv-sissenõudmise seaduse § 15 on kohaldatav ka maksude sissenõudmist toimetavate omavalitsuse ametnikkude kohta? (nr. 2)	90
Kas tulumaksustamise asutised võivad ka omal algatusel arvesse võtta maksniku kasuks kõnelevaid asjaolusid? (nr. 2)	93
Kas põllupidaja tulumaksustamisel tuleb põllumajandust rebasekasvatamise osas eraldada muust põllumajandusest ja seda eraldi maksustada? (nr. 3)	139
Kas aruandvate ettevõtete müügiäritiste sama ettevõtte tööstuskäitise toodete müügist tuleb maksustada 0,5% sellest läbikäigust või 0,15% kui sisemaa tootjalt ostetud kauba müügi pealt? (nr. 3)	140
Kas enne vaesusõiguse tunnustamist tasutud kohtulõiv ja muud kohtumaksud kuuluvad tagasiandmisele, kui sama asja edaspidises käigus on vaesusõigus tunnustatud? (nr. 3)	141
Kas ka Tempelmaksu seaduse § 17 p. 7 eeskirjadele mittevastavatest raamatutest või vihikutest väljaantud kviitungid peab maksustatama Tempelm. sead. § 17 p. 7 eeskirjade kohaselt? (nr. 4)	189
Kui Katastriamet on teatava arvu erihikuid maksustamiseks üles andnud, kas siis maksumäärarajal on õigus neid ühikuid oma äranägemise järgi liita, eriti niisuguseid, mis eraldi maksustamisele ei kuulu? (nr. 4)	190
Kas algvolikirja asendamiseks esitatud volikirja ärakiri kuulub Tempelmaksu tariifi nr. 54 ja 52 põhjal tempelmaksustamisele 50 sendi suuruses summas? (nr. 5)	237
Kas kinnisvarade jooksvate kulude hindamisel teatavaprotsendilise vahekorra kaudu kinnisvara brutotuludega tuleb seisukoht võtta iga kinnisvara kohta eraldi? (nr. 7)	333
Kas asjaajamist kohtus mitte ettevõtte juhatusliikmena, vaid vandeadvokaadina saab lugeda teenistuseks ja tööks ettevõttes, mille eest makstud tasu igal juhul tuleb lugeda kõrgema administratsiooni hulka kuuluva isiku tasuks? (nr. 7)	333
Kas isikumaksu määra võib tõsta poissmeestel ainult seepärast, et nad ei ole abielus? (nr. 7)	334
Kas protestide andjad on õigustatud kaebustega esinema Patendikomitee otsuste vastu? (nr. 8)	383
Kas see asjaolu, et maksnik tasus oma maksuvõla vabatahtlikult, vabastab teda lisaraha tasumisest, kui see vabatahtlik tasumine toimub peale seda, kui on tehtud kirjalik korraldus maksuvõla sissenõudmiseks? (nr. 8)	383
Kui tantjeemi maksmine on sunduslik, kas siis tuleb ta maksustavast tulust maha arvata? (nr. 9)	426
Kas adopteerija kuulub Pärandi- ja kingimaksu seaduse § 14 p. 1 ettenähtud isikute hulka? (nr. 9)	427
Kas Kogukonna-, asut. ja erarendimaade korraldamise seaduse muutmise seaduse (RT 1937, 6) § 24 teises lõikes ettenähtud 20 kr. suuruse „kinnitus- ja administratsiooni kulu“ hulka tuleb arvata ka (RT 1937, 30) § 82 loendatud maade mõõtmise, plaanivalmistamise ja muud kulud? (nr. 9)	428
Kas Aj. läbikäigumaksu seaduse (RT 1935, 25) elluviimiseks ja teostamiseks antud määruse (RT 1935, 30) § 3 on vastuolus Aj. läbikäigumaksu seadusega? (nr. 10)	473

	Lk.
Kas II ja III järgu kaubandusettevõtted käivad aj. läbikäigumaksu alla? (nr. 10)	474
Kas Pärandi- ja kingimaksu seaduse maksmapanemise seaduse § 2 alusel kuuluvad maksustamisele kõik pärandid, mis avatud enne 1. jaanuari 1936. a. ja on seni maksustamata? (nr. 10)	475
b. Omavalitsused.	
Kas vallavalitsus kui hoolekande alal maavalitsusele alluv asutis võib esineda administratiivkaebusega maavalitsuse otsuse peale, millelega tema tegevus HS § 198 p. 12 korras on tunnistatud ebaõigeks ja temale ette kirjutatud teatav tegevus ette võtta? (nr. 4)	190
Kas sel juhul, kui kulusid tagasiõudja omavalitsus Hoolekande seaduse § 22 ja 23 nõuded on täitnud, on tema kulude tagasiõudmise õigus alal hoitud? (nr. 6)	283
Kas Maavalitsus vabaneb hoolekande-kohustustest alaealise suhtes seega, et sõlmib eraisikuga lepingu, mille järgi viimane võtab enda peale alaealise kasvatamise kohustuse? (nr. 9)	429
Kas omavalitsus oma ringkonnas on kohustatud teise omavalitsuse maksude sissenõudmise nõudmist täitma? (nr. 10)	474
c. Maa- asjad.	
Kas Maakorralduse Peakomisjon võib oma korraldaval koosolekul arutusele võtta ja ilma kruntide kasutajate osavõtuta lahendada planeeritud kruntide piiride ümberkorraldamisi? (nr. 1)	46
Kas linnavolikogu otsuse peale, mis linnavolikogu arvamusena teatatud maakorralduse komisjonile Linnades ja alevites ning alevikkude ehituspiirkondades asuvate rendimaade korraldamise seaduse (RT 1935—106) § 8 põhjal, võivad kolmandad isikud esineda kaebustega? (nr. 1)	47
Kas maakorralduse asjus võib tunnistajate sõidu- ja päevarahasid ette nõuda? (nr. 3)	140
d. Riigiteenijad ja pensionid.	
Kas Kv. pensioni sead. § 162 (RT 1936—97) seab § 161 ettenähtud isikute pensioni suurendamise tingimuseks, et nad oleksid õigustatud pensioni saama ka selle seaduse järgi? (nr. 4)	189
Kas toetuse saamine Ajutise veneaegsete pensionäride toetamise seaduse alusel vabastab isikumaksu maksmisest? (nr. 6)	285
Kas see asjaolu, et lahuselav lastevanem, kelle juures lapsed tegelikku ülalpidamist saavad, ei ole abirahaõiguslikus teenistuses, takistab temal lasteabiraha saamist? (nr. 9)	427
Kas Kv. pensioni seaduse (RT 1936, 97) § 162 seab § 161 ettenähtud isikute pensionide suurendamise tingimuseks, et nad oleksid õigustatud pensioni saama ka selle seaduse järgi? (nr. 10)	476
e. Mitmesugust.	
Kas Töötülide lahendamise seaduse konstruktsioon ja selle seaduse tekst võimaldab Töötülide Lahendamise Komisjonil enda peale võtta komisjoni otsuste tõlgendamist, millel oleks kohustuslik jõud? (nr. 2)	91
Kas sellest, et Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste (RT 1935—80, art. 650) § 77 on öeldud, et erilistel juhtudel Maanteeade Valit-	

	Lk.
suse direktor võib lubada jätta jõuvankrimaksu eeloleva aasta eest sisse nõudmata, saab järeldada, et see lubamine või mitte-lubamine oleneb ainult nimetatud direktori enda suvast? (nr. 2)	92
Kas volikirja ära kiri, mille vastavus volikirja algkirjale on tõestatud üksnes voliniku enda allkirjaga, on omaette küllaldaseks volituse tõenduseks esinemisel volinikuna ja kas saab niisuguse volikirja ära kiri asendada toimetuses algvolikirja? (nr. 3)	138
Kas Riigivolikogu valimise seaduse § 31-le lisandatud üldise vormi neljanda lahtri pealkirja all klambritesse asetatud sõnad: „linna, alevi või valla nimetus“ on määratud ainult esitamiskirja koostajale ega moodusta mingit üldvormi olulist osa, mille puudumisest peaks järeldama, et esitamiskiri ei ole koostatud üld-vormi kohaselt? (nr. 5)	238
Kas asjaolu, et esitamiskirjas puuduvad andmed Riigivolikogu liikme kandidaadid vanuse kohta, põhjustab esitamiskirja tühistamist? (nr. 6)	284
Kas panga juhatuse liikmeid saab lugeda panga teenijate ja tööliste hulka? (nr. 7)	333
Kas Tööliste töölepingu seadus annab tööinspeksiooni esindajatele õiguse sõnastada ja kinnitada töölepingu tingimusi, mis lepinguosalised lepingusse tahavad võtta ja palgaraamatusse kanda? (nr. 9)	426
Kas perekonnaseisuametnik on õigustatud ja kohustatud kontrollima, kas lapse omaks tunnistanud mees ka tõeliselt on lapse isa? (nr. 9)	427
Kas Töökaitse ja Sotsiaalkindlustuse osakonna direktor võib keelduda lubamast isikut läbi vaadata kohalikus õnnetuspensioni komisjonis, kui ta leiab, et tähendatud isik ei ole õigustatud pensioni saama ja et temaga ei ole õnnetus juhtunud põllumajandusliku töö juures? (nr. 9)	428
Kas kõrgemast klassist kustutamisel jääb tee selle klassi ja liigi teena püsima, milles oli enne sellesse kõrgemasse klassi või liiki määramist? (nr. 9)	429

T s i v i i l o s a k o n d :

Kas era kaebuste andmiseks ringkonnakohtu määruste peale kaubandusliku maksujõuetuse asjus on rakendatav TKS § 785 ettenähtud kahenädalane tähtaeg? (nr. 1)	47
Kui kostjale on TKS § 341 põhjal antud tähtaeg vastuhagi kirja-pane kuks ja ta sel tähtajal esitab vastuhagi, kuid ilma lisadeta vastaspoole jaoks ning kohtulõivudeta, kas kuuluvad siis rakendusele TKS § 269 ja 270 eeskirjad? (nr. 1)	48
Kui kohus abielu lahutamisel Abielu seaduse § 19 ja 33 põhjal lapse määrab ühe vanema juurde, kas võib siis hiljemini muutunud asjaoludel kohus lapse määrata teise vanema juurde, kui see oleks lapse korraliku kasvatuse huvides tarvilik? (nr. 2)	93
Kui ettevõtte valdaja on kriminaalkohtu poolt karistatud selle eest (NS § 1404 ¹ . KRS § 354), et ta ei esitanud Tööliste haiguse vastu kindlustamise seadusega nõutavaid teateid selles ettevõttes tehtavate tööde, seal töötavate isikute arvu, nende palga suuruse ja palga maksmise viiside kohta ning kui ettevõtja selle süü tagajärjel ettevõttes palgalepingu põhjal töötav isik jäi haigekassa alla arvamata ning ei saa haigustumise kor-	

	Lk.
ral haigekassalt arstiabi ja tema surma korral tema matja matmiskulu, kas on siis ettevõtte valdaja kohustatud haigus- tunud tööliisele oma kulul andma arstiabi ja tema surma kor- ral tasuma tema matjale matmiskulud?	94
Kas võib kinnisvara avalikust oksjonist enampakkujana osa võtta välismaalane, kellel selle kinnisvara omandamiseks peab olema vastava ametiasutise luba? (nr. 2)	95
Tasaarvestus maksujõuetuse korral (TKS § 1899 lisa § 16) (nr. 2)	96
Kas kuuluvad maaomavalitsused ja nüüdsed ajutised maavalitsused nende asutiste hulka, kelle kohta kehtivad TKS § 1282–1315 sätted? (nr. 3)	141
Millises ulatuses kinnisvara sundmüügi korral tuleb ühes hüpotee- gilise võlaga lugeda eelisõigustatuks "0,0" selle võla pealt möödunud aja eest? (nr. 3)	142
Kas maksujõuetuks tunnistatud võlgnik võib talle langeva pärandi vastuvõtmiseks või sellest loobumiseks tahet avaldada ilma konkursivalitsuse nõusolekuta? (nr. 3)	143
Kas tuleb lugeda äriliseks ettevõtteks ajakirja, mida poliitiline orga- nisatsioon oma häälekandjana välja annab, ja kas poliitiline organisatsioon sellise ajakirja väljaandmisel ja levitamisel peab hoiduma võistlusvahendeist, mis on keelatud Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse eeskirjadega? (nr. 3)	143
Millises ulatuses kohus võib oma seadusjõulist otsust parandada ja tõlgendada? (nr. 4)	191
Kas abielulahutuse protsessis kostja volinik, keliehele on antud erivolitus selle asja edasijamiseks (TKS § 1356 ^b), on õigustatud oma volitaja nimel esitama vastuhagi ja paluma aega selle kirja- panekuks ning allakirjutamiseks kostja poolt? (nr. 4)	192
Kas kuulub Eestis kehtiva seaduse järgi tsiviilkohtu võimkonda nõue, millega üks abikaasa, kes teisest faktiliselt lahus elab, palub abielus sündinud last teise abikaasa juurest ära võtta ja määrata see elama tema juurde? (nr. 5)	239
Kas kuuluvad Eestis rakendusele TKS § 1345 jj. ettenähtud prot- sessuaalsed eeskirjad? (nr. 5)	239
Millisest ajast tuleb lugeda TTS § 372 ettenähtud ettevõtte kindlustus- ühingu alla kuuluvaks ja kindlustusühingu vastutavaks ette- võtte tööde juures töölisega juhtunud õnnetuste tagajärjel, kas sellest momendist, millal vastav töökaitseinspektor arvab ette- võtte kindlustusühingu alla (TTS § 443, 448), või momendist, millal ettevõtte suhtes on tekkinud selline faktiline olukord, et ta oma tootmisala ja tööliste arvu poolest TTS eeskirjade kohaselt peaks kuuluma kindlustusühingu alla? (nr. 6)	285
Kas abielunaine, kelle alaline elukoht on Eestimaa maaõiguse keh- tivuse piirkonnas ja kes ajutiselt Tallinnas viibides teeb seal testamendi oma abielumehe kasuks, peab BES § 1991 eeskirjade kohaselt testamendi tegemise juurde kutsuma erilise nõuandja? (nr. 6)	286
Kui üks abikaasa on kriminaalkohtu poolt karistatud Abielu seaduse § 29 ettenähtud viisil, ning teine abikaasa sel põhjusel on õigus- tatud nõudma abielulahutust, siis mis momendist tekib tal õigus nõuda abielulahutust ja kas see õigus lahutuse nõudmiseks aegub ja millise aja vältel? (nr. 6)	287
Kas tuleb poliitilist organisatsiooni Kõlvatu võistluse vastu võitumise seaduse § 3 põhjal lugeda vastutavaks kahjude eest, mis tekki-	

	Lk.
sid mõnele isikule ta ettevõtte suhtes sellest, et poliitilise organisatsiooni konverents võttis vastu otsuse selle isiku ettevõtte boikoteerimiseks ja saatis perioodilisse trükitootesse selle otsuse, kus see avaldati? (nr. 7)	334
Millised on need eelisõigustatud laeva võlad, mille eest vastutab laev ja millede nõudmisel võib hagi olla esitatud TKS § 1805 lisa § 2 ja Kauband. kohtup. s. § 156 põhjal seal kohtus, kelle piirkonnas laev asub hagi tõstmise ajal? (nr. 7)	335
Kas peab kreditor, kes pärijate kinnitamisele eelnenud täävituse kestel päranditombu vastu esitas kohtule hagi, oma nõudluse avaldama ka veel pärijate kinnitamise menetluses? (nr. 8)	384
Kas talu sundmüügi korral loetakse selle päraldisteks ja lähevad ostja omandiks talus olevad loomasöödatagavarad (õled ja heinad)? (nr. 8)	384
Kas võib obrokiõigus igamisvalduse põhjal üle minna? (nr. 9)	430
Kas võib edasi kaevata ringkonnakohtu määruse peale, millaga on määratud TKS § 1356 ^a ja 849 põhjal kohtulõiv abielulahutuse asjus? (nr. 9)	431
Millistel eeldustel võib abielumees tõsta hagi abielus sündinud lapse mitteabieluliseks tunnistamise kohta? (nr. 9)	432
Hüpoteeegi kehtivus heausuliste kolmandate isikute suhtes (nr. 10)	476
Millal võib alimentidehagi pärast pärandaja surma pärijate poolt jätkata? (nr. 10)	477
Juhul, kui on tõestatud, et vallaslaps sündis lüljem kui 10 kuud pärast suguühet (BES § 165), kas võib kohus asjatundjate arvamuse põhjal siiski tunnistada lapse eostatuks sellest suguühetest? (nr. 10)	478
Millal võib kinnistusjaoskonna ülem jätta obligatsiooni kinnisvarale kinnistamata? (nr. 10)	478

Kriminaalosakond:

Kas KrS § 362 l. 1 ettenähtud rahatrahvi 50 krooni selle mittemaksmisel võib asendada ühekuulise arestiga? (nr. 7)	336
Kas on olemas KrS § 557 ettenähtud süüteo teokoosseis, kui kohtualune lõpuarve tegemise juures maksis kannatanule 20 krooni, andes sealjuures kannatanule allakirjutamiseks tema — kohtualuse — poolt kirjutatud teksti, mis sisaldab tööoludele mittevastava tõenduse 220 krooni vastuvõtmise kohta, kusjuures kohtualune ei hoiatanud allakirjutajat, vaid sihilikult vaikis dokumendis märgitud summast? (nr. 7)	336
Kas alaealise, mittesüüdiva isiku kihutamise vale tunnistuse andmisele on karistatav KrS § 51 ja 141 järgi? (nr. 10)	479
Kas liitotsusega saavutatud üldkaristuse aeg tuleb KrS § 554 l. 2 kohaldamisel arvesse võtta? (nr. 10)	480

Varia.

Tartu Õigusteadlaste Seltsi aasta-peakoosolek 10. juunil 1938. a. (nr. 8)	380
---	-----